

POHJOINEN LUONTO SADUISSA JA TARINOISSA

Tekstiili- ja rakukeramiikkataiteen näyttely Tunturi-Lapin luontokeskuksessa

”Vain kerran ihmisiässä se pistää esiin karusta maasta ja kurkottaa kohti auringonvaloa. Se kukoistaa hetken ja kuihtuu pois. Kuka sen löytää ja omakseen ottaa, se löytää uudelleen Lapin ihmeellisen taian. Uskallatko lähteä etsimään? Vain nöyrät ja uskolliset silmät saattavat huomata Lapin ihmeellisen kukan, noidanlukon.”

Susiluoto, Laura (1970): Noidanlukko, kirjassa
Noidanlukon salaisuus.

Näyttelyssä vuoropuhelua käyvät Riitta Liukon rakukeramiikka- ja Minna Rimpiläisen paperibatiikki- ja huovutustekniikalla toteutetut työt. Näyttelyn äänituotanto on Eija Paason. Pohjoinen luonto ja siitä kertovat sadut ja tarinat ovat näyttelyn lähtökohtana. Tekijöitä kiehtoo pohjoisten tarinoiden rikas mielikuvitus, sekä luonnon ja ihmisen läheinen suhde. Teoksien aiheet kumpuavat vanhoista lappilaisista tarinoista ja uudemmista saduista, joissa tapahtumapaikkana on pohjoinen luonto. Näistä tekijät ovat poimineet alkuja omille mielikuvilleen. Työt kuvaavat taiteentekijöiden satusilmin Lapin luontoa, sen eläimiä, maisemaa ja kasveja.

Pohjoisessa luonnossa on tilan ja ajan tuntu. Ihminen on elänyt luonnon kanssa tiiviissä suhteessa, luontoa kunnioittaen. Tämä puhuttelee ja opettaa. Näyttelyllään taiteilijat haluavat viedä ihmisen arkitodellisten kuvausten sijasta kauniiseen ja rikkaaseen lapinsatujen loihtimaan maailmaan, jossa he itse ovat saaneet matkata. Näyttely on taiteen tekijöiden matkakuvauksia heidän matkastaan pohjoisen satujen maailmassa.

Näyttelyn töiden lähtökohdaksi on poimittu satuja ja tarinoita mm. Annukka ja Samuli Aikion ensimmäisestä laajalle yleisölle suunnatusta saamelaisien satujen käännöskokoelmasta Lentonoidan poika. Kirjassa Kufitarten ja staalojen mailla (Kinnunen, Eeva-Liisa 1991) liikutaan myös Pohjolassa saamelaisien maassa. Leena Laulajaisen satukokoelmissa Taikarumpu kertoo (1989), Vesilinnun sydän (1983) sekä Aurinkolintu ja Kaamoksen korppi (2000) kuvataan pohjoisen ajatonta maisemaa, jossa valo ja pimeä käyvät jatkuvaa taistelua. Anneli Setälän Tunturisadut koskettavat herkillä kuvauksillaan. Niissä liikutaan luonnossa seuraten kasveja, eläimiä ja vuodenaikojen värien vaihtelua. Satu Noidanlukko (Noidanlukon salaisuus, Susiluoto, Laura 1970) kertoo Lapin ihmeellisen taian löytämisestä. Kirjassa Kuun metsä (Crottet, Robert 1954) aiheena on vanhoja kolttasaamelaisien tarinoita. Yrjö Kokon kirjat mm. Laulujoutsen, Neljän tuulen tie ja Sudenhampainen kaulanauha sisältävät vanhoja tarinoita luonnon ja ihmisen elämän kuvauksien keskellä.

Taiteilijat

Riitta Liukko on Oulunsalosta kotoisin oleva keramiikkataiteilija. Hän on keskittynyt työssään rakukeramiikan tekemiseen. Aiheita hän poimii arjen elämästä, lähiympäristöstään, meren rantaruovikoista ja luonnosta yleensä. Eläinaiheisissa veistoksissaan hän on keskittynyt pohjoisten talviasuisten eläinten kuvaamiseen. Häntä kiehtoo se elämä, joka tuulen, tuiskun ja ankaran pakkasen keskellä jatkuu piilossa ja näkyvillä: naalit uhanalaisina häviämässä ketuille, tuhoutuneet pesäkummut; symboliikka, joutsenten lähtö ja paluu; tuhat tarinaa ihmisen ja eläinten välillä. Liukolla on ollut näyttelyitä Oulussa ja Rovaniemellä, ja hänen töitään on hankittu myös Suomen käsityömuuseon kokoelmiin. Hänen töitään on myynnissä muun muassa Inarissa SIIDAssa ja Rovaniemellä Arktikumissa ja näyttelyn ajan pieni valikoima myös Tunturi-Lapin luontokeskuksessa.

Minna Rimpiläinen on kotoisin Rovaniemeltä. Hän valmistui syksyllä 2002 taiteen maisteriksi tekstiilialalta. Aiheet töihin kumpuavat tavallisesti luonnosta ja rakennetusta ympäristöstä sekä kulttuurihistoriasta. Pohjoisen rikas karu luonto on se, joka on erityisen lähellä sydäntä kirkasvetisine tunturipuroineen, lintuineen ja kaloineen. Taiteen tekemisessä Rimpiläistä kiinnostaa kuvioiden, värien ja muotojen sekä itse teosten symboliikka. Vuoden 2002 Rimpiläinen opetti Lapin yliopistossa struktuurisuunnittelua ja studiotyötä. Hän on suunnitellut ja valmistanut kaksi alttaritaulua ja kirkkotekstiilisarjan Rovaniemen seurakunnalle uuteen, keväällä 2002 valmistuneeseen Tavivaaran siunauskappeliin. Näyttelyitä hänellä on ollut Oulussa.

Pohjoinen luonto saduissa ja tarinoissa –näyttely on esillä Tunturi-Lapin luontokeskuksessa 1.- 30.3..2005. Tunturi-Lapin luontokeskus on avoinna ma – pe klo 9 - 20 la – su klo 9 –17.

Näyttelyn järjestää Metsähallitus, Tunturi-Lapin luontokeskus

Lisätietoja: asiakasneuvoja Satu Kotavuopio, puh. 0205 64 7957

METSÄHALLITUS

Metsähallitus/Tunturi-Lapin luontokeskus • Peuratie 15 • 99400 ENONTEKIÖ • Puh. 0205 64 7950 • www.luontoon.fi

Lisätietoja näyttelystä: Satu Kotavuopio, Tunturi-Lapin luontokeskus, puh 0205 64 7957